

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

529. Quid possit Capitulum sede vac. circa collationem beneficiorum
parochialium, aliorúmque curatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

sed immediatè ex dispositione juris Canonici, sequitur eam non esse inducendam extra casus ab eodem jure expressos: at nullibi in jure expressum, quòd devolutio, quæ de prælati Episcopo inferioribus ex eorum negligentia faciendâ est, fiat ad Capitulum. *Cap. enim 2. in fine de concess. præb.* loquitur tantum de devolutione collationis jure proprio competentis Episcopo negligenti; quòd nimirum ea ob negligentiam ipsius Episcopi in conferendo devolvatur ad Capitulum, ita ferè Diana *loc. cit.* Adde, quòd beneficia devoluta Episcopus conferat jure delegationis; Capitulum autem non succedat in iis, quæ Episcopo competunt jure delegationis; etiam jure communi inducitur juxta tradita, & pluribus firmata per Abb. *in o. cum olim. de major. & obed. q. 5. Garc. loc. cit. num. 42. Sanch. l. 8. d. 2. num. 10. apud Castropal. loc. cit.*

3. Proceditque hæc secunda sententia non solum de collatione devoluta, sed etiam de electione, ubi nimirum electionem intra terminum à jure statuendum non fecerunt electores, aut eam perperam instituerunt, & hinc ea devoluta ad Superiorem. Laym. *loc. cit.* hisce expressis: Capitulum sede vacante beneficiorum collationes, aut Prælatorum electiones instituire nequit, quæ ad Episcopum sunt devolutæ; citat pro hoc seipsum *in 99. de elect. q. 102.* & plures alios. Idque argumto *cum olim. de major. & obed.* in quo, dum parperam Mouschi elegerunt Abbatem sede episcopali Messanensi vacante, ex gratia permisit Pontifex novam electionem conventui; quod non fecisset, si in eo casu electio devoluta ad Episcopum spectasset ad Capitulum Messanense ob delictum dicti conventus; non enim facillè Papa solet facere gratiam cum derogatione juris alieni. Laym. *loc. cit.*

4. Resp. secundo: dum tamen beneficia devoluta ad Episcopum sunt collationis necessariæ; nimirum dum eorum institutio & confirmatio spectaret ad inferiores, & hi in instituendo, & confirmando fuerunt negligentes (intellige, dum à Superiore moniti, ut intra terminum sibi ab eo præfixum instituerent, & confirmarent, id non fecerunt; aliàs enim ob institutionem, & confirmationem non factam non contingit devolutio; cum à jure præfixum terminum, intra quem fiant, non habeant) Capitulum poterit ea providere, seu in eis instituere præsentatos, & electos confirmare. Fermos. *loc. cit.* Sic volens conciliare utramque sententiam, & dicens, de hac collatione necessaria devoluta loqui AA. plures ex AA. primæ sententiæ.

Quæstio 529. Quid possit Capitulum sede vacante circa collationem beneficiorum parochialium, aliorumque curatorum?

Resp. Seclusâ reservatione, quâ illa beneficia aliàs per *Regul. 2. Cancellar.* non minus, ut cætera reservata sunt Papæ, dum vacant sede episcopali vacante: supposito etiam, quòd conferenda sint per concursum, & aliis conferri nequeant, quàm magis dignis in concursu approbatis ex dispositione Tridentinæ *sess. 24. c. 18.* Quin & iis debeatur, ita ut non solum dignior à mala electione appellare possit, sed etiam factâ declaratione majoris dignitatis ei sit jus aliquod quæsitum, ad-

eoque à retardata collatione justè queri, & appellare possit; adhuc eorum collatio, dum ea competit Episcopo, non transit ad Capitulum sede vacante. Ventrigl. *tom. 2. annot. 15. §. 1. n. 55.* loquens expressè & genericè de beneficiis curatis. Castrop. *tract. 13. d. 2. p. 29. n. 12.* dicens esse omnino certum. Lotter. *l. 2. q. 2. n. 27.* testans sic resolutum à S. Congreg. Concil. Garc. *p. 5. c. 7. n. 86.* Fermos. *loc. cit. n. 8.* testans à Rota resolutum *in Salmant. parochial. 1. Decemb. 1578* (cujus decisionis etiam meminit Garcias *loc. cit. n. 87.*) quòd parochialis vacantis sede episcopali vacante in mense Ordinarium collatio de jure (etiam nunc aliud sit vi 2. *Regule Cancell.*) reservetur Episcopo Successori. Rationi generali à se datæ inhæret Castropal. *num. 14.* quam eandem assertit Garc. *loc. cit. n. 83.* nimirum, quòd, esto, detur jus aliquod considerabile esse quæsitum tali alicui declarato digniori, Ordinarius tamen non teneatur hoc jus exequi, neque ad id compelli possit, sed possit abstinere à collatione, & permittere, ut per lapsum temporis sua devolvatur ad Superiorem, quamvis jam factus sit concursus. De cætero electum ex approbatis magis idoneum non habere jus ad parochialem, nec eam esse ei debitam absolute, ut vel sic collatio ejus dici possit necessaria, sed solum Episcopum, si velit conferre, debere conferre huic. Atque ita collatio comparatione Ordinarii sit adhuc libera, tradunt eadem Castrop. & Garcias. Confirmantur hæc ex altera ratione generali quoque; nempe quòd omnis collatio beneficiorum sit prohibita Capitulo exceptis casibus in jure expressis; ad eoque cum sola institutio, & confirmatio excipiantur, provisio parochialium alia prohibita erit Capitulo. Castropal. *num. 12.*

Quæstio 530. Quid possit Capitulum sede vacante quòd ad habendum concursum pro parochialibus?

1. Resp. Potest Capitulum sede vacante ecclesiâ parochiali sive in mense papali, sive ordinario vacante instituere concursum, sive potest apponere edicta, ad concursum vocare, concurrentes examinare, & ex approbatis digniorem eligere, electumque offerre Papæ (supponendo nimirum, ut dictum, etiam parochialia vacantia sede episcopali vacante reservata Papæ) ab eo providendum: in summa, potest omnia à Tridentino *sess. 24. c. 18.* præscripta peragere usque ad electionem dignioris inclusive, non secus, ac illa perageret Episcopus; utpote cui in hac jurisdictione seu prærogativa habendi concursum eodem modo, quo in reliqua universâ episcopali jurisdictione succedit. Card. de Luca *de paroch. d. 5. n. 3. & 5.* citans Pellegrin. *in pr. Vicarior. p. 1. §. 4. subf. 2. n. 16.* Ventrigl. *loc. cit. n. 55.* Castrop. *loc. cit.* Barbof. *jur. eccles. l. 1. c. 32. num. 94.* (ubi etiam ait, posse quoque Capitulum sede vacante circa beneficia etiam curata, quæ juris patronatus sunt, quæ Tridentinum *loc. cit.* præscribit, ut Episcopus efficiat, & quæ Episcopus perageret, si sedes non vacaret) Molin. *de iust. tr. 5. d. 11. n. 11.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 6.* recitans ad fufum pro hoc declarationem quanciam S. Congr. Concil. factam ad instantiam Capituli Tolerani 1577. sede illa archiepiscopali vacante.